

Борба

ВЕСТНИКЪТ
Е ОСНОВАН
ПРЕЗ 1943 г.

Орган на ОК на БКП, ОНС ВЕЛИКО
и ОК на Отечествения фронт ТЪРНОВО

Брой 136

Събота, 11 ноември 1972 г.

(3256)

Цена 2 стотинки

Год. XXIX

ОВЛАДЯВАНЕТО НА МАРКСИЗМА-ЛЕНИНИЗМА — ЗАКОНОМЕРНА НЕОБХОДИМОСТ

Открит е окръжният задочен партийен университет. Близко 3000 активисти ще изучават най-актуалните проблеми на нашето социално-икономическо развитие

„РАБОТНИК“

80 години от излизането на първия брой на вестника

Излязал е във време, за което основоположникът на Българската комунистическа партия Димитър Благоев пише, че било „време на социалистите“, когато човек трябва да има здрави нерви и дълбока вяра в научността на социализма, за да издържи всички тия тежки клевети и обиди при самите негоди на личния живот... без да загуби енергия и ентузиазъм и без да се поколебее нито за минута...

Било е 1892 година. Българските социалисти се събрали на конгрес в Пловдив в обстановката на настъпващата криза в социалистическото движение в страната — раздялянето му на „партисти“ и „сюзисти“. На този конгрес се вземат две важни решения: съществуват в страната социалистически дружинки да се „конституират“ в политическа партия под названието „Българска социалдемократическа партия“ и да се започне издаването на печатен орган на Партията — вестник „Работник“. Конгресът избира и редакция на комисия начело с Димитър Благоев. За отговорен редактор е определен Никола Габровски. Фактически обаче вестникът се ръководи не посредствено от Димитър Благоев, който участва с цялата си душа в списването, редактирането и отпечатването на вестника, в определянето на неговата политическа линия.

Задачата на вестник „Работник“ е ясно определена в написаната от Димитър Благоев уводна статия в първия брой — да пропагандира сред работниците своите идеи, програмата и тактиката на социалната демокрация, да развие в класовото им съзнание, да им посочва, че класовата борба е най-вярното средство за подобряване на тяхното положение и за осъществяване им от експлоатацията.

В тази забележителна статия Димитър Благоев, от позициите на марксизма, определя Българската социалдемократическа партия като „част от всеобщата социална демокрация и съюз на всички български социалдемократи, които приемат тактиката й“.

„Българската социалдемократическа партия — пише той — съставлява отделно и не зависимо нещо от работническите дружества и съюзи, които си турят за цел взаимно помагагане на членовете си или борбата им за защита на интересите си. Социалдемократическата партия за защита общите интереси на цялата работническа класа“.

Като непосредствена задача на Българската социалдемократическа партия Димитър Благоев посочва — да гоняне към програмата и тактиката си работниците, би

ли те сгруппирани в дружества и съюзи или не. „Като се състои от най-съзнателните работнически сили у нас Българската социалдемократическа партия е авангардната на работническото движение, е организираната военна сила на работническата класа“.

В тази характеристика, която звучи като програма, ясно се открояват преди всичко интернационалният характер, който трябва да има Българската социалдемократическа партия, обединяващата и ръководна роля, която трябва да играе в борбата на българската работническа класа за освобождаване и в защита на общите интереси на работническата класа.

От страниците на в. „Работник“ Димитър Благоев заявява, че капитализмът създава революционната работническа класа, която ще осъществи „социалистическата наредба у нас“, и предриче, че Партията ще привлече в своите редове работническата класа и ще я подготви чрез борба за своите права за осъществяване на социалистическия идеал. Това може да стане само по пътя на „социалния преврат“, т. е. на революцията. От страниците на „Работник“ Д. Благоев разяснява силата и ролята на научния комунизъм.

Под ръководството на Димитър Благоев в. „Работник“ победи в борбата със социалдемократите-сюзисти, които отричаха участието на работническата класа в политическите борби. Той доказа, че в България, в започналния процес на нейното икономическо развитие по пътя на капитализма, може и трябва да съществува партия, която да поведе българската работническа класа в битката с капитализма.

Кратко, бурно и неспокойно е съществувало на този първи български партийно-социалистически и марксистически вестник. Първият му брой отпечатан от Д. Благоев в Шумен, печатница „Основа“, е излязал на 1-13 ноември 1892 година, а последният — през септември 1894 година, когато се обединяват „партисти“ и „сюзисти“. Общо от „Работник“ са излезли 93 броя. Това са 93 целенасочени и победни атаки срещу опортюнизма в българското социалистическо движение, срещу дребнобуржоазните и буржоазните идеологии. В борба със силни и безкомпромисни врагове, в условията на постоянно преследване и полицейски терор, „Работник“ даде огромен и неочакван принос в развитието и укрепването на социалистическото движение и на Партията на българските социалисти, пропагандирайки и защитавайки нейното дело, на съвременния нейното развитие на основата на великите марксистко учение.

В четвъртък във Велико Търново тържествено бе открит окръжният задочен партийен университет. В салона на Дома на Народната армия бяха дошли партийни и стопански активисти, пропагандисти. Тук бяха Димитър Стоянов, първи секретар на Окръжния комитет на Партията, Димитър Димитров, зав. отдел „Пропаганда и агитация“ на Централния комитет на БКП, Димитър Тужаров, председател на Окръжния народен съвет, Димитър Петров, Никола Василев, Енчо Енчев, Николай Пашов — секретари на Окръжния комитет на БКП.

В словото си при откриването на университета другарят Димитър Стоянов подчерта, че марксистко-ленинското обучение на ръководните кадри, на партийния и безпартийния актив заема изключително важно място в идеологическата работа на Партията. Това се обуславя от мащабността и сложността на задачите, които постави Програмата на БКП за изграждане на зряло социалистическо общество, от издигане ролята на социално-творческата активност на масите и по-нататъшното развитие на социалистическата демокрация. Без методологията на марксистко-ленинизма, под черта другарят Стоянов, е невъзможна успешната практическа дейност, правилното решаване на проблемите на социалното управление в социалистическото общество.

От друга страна, повишението изисквания към марксистко-ленинското обучение на кадрите се налага от необходимостта научно да се обяснява и разбира сложната международна обстановка, от засилващата се идеологическа диверсия на врага, от борбата против левия и десния ревизионизъм. В тези условия кадрите трябва правилно да се насочват, да си изработват явна и дейна ориентация и силни волеви качества, постоянно да издигат своята култура и квалификация.

За изпълнение на тези задачи са и специалните грижи, които полага Окръжният комитет на БКП за марксистко-ленинското обучение на ръководните кадри. Сега в Окръжния и градските партийни университети и партийните школи се обучават около 3000 активисти. В четирите факултета на Окръжния партийен университет близо 500 ръководни партийни, стопански и комсомолски кадри в продължение на три години ще изучават най-актуалните проблеми на нашето социално-икономическо развитие. Изградени са три град

Тържествено събрание за Паксий

Градският комитет на БКП и на Отечествения фронт, еликотърносният университет „Кирил и Методий“ и Българското историческо дружество в града организираха съвместно в салона на профсъюзния дом — Велико Търново тържествено събрание, посветено на 250 години от рождението на Паксий Хиландарски.

Пред многобройните граждани и студенти доклад за живота и делото на великия наш възрожденец изнесе изтъкнатият учен академик Димитър Косев.

На събранието присъствува председателят на Окръжния народен съвет Димитър Тужаров и секретарят на Окръжния комитет на Партията Димитър Петров.

След доклада бе изнесена литературно-музикална програма.

(Соб. инф.)

Другарят Димитър Димитров изнася своята лекция

ски вечерни партийни школи и 16 школи към общинските партийни комитети. Освен това към аграрно-промишлените комплекси „Дунав“, „Росица“, „Ивайло“ и „Трифон Саралиев“ работят школи за обучение на актива.

Завършвайки словото си, другарят Стоянов пожела на слушателите на Окръжния партийен задочен университет успехи в творческото овладяване на най-великото учение на нашата съвременност — марксистко-ленинизма.

С интерес бе изслушана и лекцията на другарят Димитър Димитров по някои актуални въпроси на партийната пропаганда. Значително място в нея той отдели на творческото приложение на основните принципи и закони на марксистко-ленинизма, на политическа работа с хората.

Среща по въпросите на Велико Търново

Вчера в заседателната зала на Окръжния народен съвет се състоя среща на бюро по на Общонародния комитет за развитие на Велико Търново като исторически, културен и туристически град и ръководството на Националния институт за паметниците на културата.

Срещата бе председателствана от др. Димитър Тужаров. В нея взе участие и секретарят на Окръжния комитет на БКП Димитър Петров.

Обсъдени бяха въпроси за разгръщане на по-широк фронт строителството в старинно-историческата част на града, възможностите за разширяване съставите на проектантите и жилищните-реставратори и др.

Решено бе през 1973 г. да се организира още по една група от специалисти — проектанти и художници-реставратори, с оглед ускоряване експонирането на обектите.

(Соб. инф.)

В Окръжния комитет за защита на мира

В петък във Велико Търново пребивава другарят Груди Атанасов, председател на Националния комитет за защита на мира.

На среща с членове на бюро на Окръжния комитет за защита на мира той бе информиран за работата на комитета.

Другарят Атанасов даде ценни напътствия за бъдещата дейност на Окръжния комитет за защита на мира.

(Соб. инф.)

ТЕОРЕТИЧНА ПАРТИЙНА КОНФЕРЕНЦИЯ

Вчера в салона на ДЗС във Велико Търново се състоя теоретична партийна конференция. Участваха представители на всички общински партийни комитети, включени в аграрно-промишления комплекс „Трифон Саралиев“.

Доклад за партийното решение и организация за неговото изпълнение прочете Атанасов.

насе Цекон, председател на съвета на партийните секретари при комплекса.

Станаха разисквания. Участие в работата на конференцията взе Никола Василев, секретар на Окръжния комитет на БКП. Той сподели мисли за партийното решение.

(Соб. инф.)

СНОЩИ ПО ТЕЛЕКСА ПРИЕХМЕ:

Сърдечно, по братски

ВАРШАВА, 10 ноември (Кор. на БТА) — „Сърдечно посрещане“, „Горещо, по братски“, „В името на дружбата и единството“ — такива са заглавията на уводните колони на днешните полски вестници, предоставени на техните пратеници, за да обобщат първия ден от посещенията в нашата страна на полската партийно-правителствена делегация начело

с първия секретар на ЦК на ПОРП Едвард Герек и председателя на министерския съвет Пётр Ярошевски. Тези думи могат да се срещнат още много пъти в общирните информации за първите минути, прекарани от полските гости на българската земя, за първите срещи с гражданите на българската столица, в речите, произнесени от Тодор Живков и Едвард Герек на обеда, даден в чест на полската делегация, които печатът помества.

Крилати помощници на селските стопани

ПРАГА, 10 ноември (БТА) — Добра реколта, прибрания тази година в Чехословакия, е резултат от отличната работа не само на селските стопани, но и на летците от чехословашката селскостопанска авиация. Тази година самолетите на селскостопанската авиация обработиха около 2 милиона хектара земя, което представлява повече от една пета от територията на Чехословакия. Особено напреднало се труди летците през летните месеци: само през юни те обработиха над 973 хиляди хектара посеви. Най-разпространената марка самолети на селскостопанската авиация „Шмел“ („Земята пчела“) са произведени в самолетния завод в град Угерске Храдище.

При корейските автомобилостроители

ПХЕНЯН, 10 ноември (БТА) — В Народна Корея с бързи темпове се развива автомобилната промишленост. Сега по улиците на градовете и в селските райони на републиката все по-често се появяват камиони, произведени в КНДР. Това е резултат от дееновния труд на корейските автомобилостроители и преди всичко на работниците от завода „Синри“. Пред автомобилостроителите е поставена конкретна задача — да работят така, че през близките 2-3 години в селското стопанство на всеки двеста хектара орна земя да се падат по 1-2 камиона.

Реч на Енрико Берлингер

РИМ, 10 ноември (БТА) — Генералният секретар на Италианската комунистическа партия Енрико Берлингер произнесе реч на масов митинг на жителите в град Павия, организиран по случай предстоящите на 26 ноември частични избори за провинциални и общински съвети.

В речта си Берлингер подробно характеризира вътрешнополитическото положение в страната, като посочи необходимостта от единство на народните маси и на всички прогресивни сили в борбата за социално обноваване в Италия въз основа на принципите на демокрацията, конституцията и единството на народните маси.

Накратко • Накратко

БУКУРЕЩ. Тук започнаха разговори между румънския министър на външните работи Джордже Маковску и италианският министър Джузеппе Медичи.

НЮ ЙОРК. Специалният пратеник на президента Никсън генерал Александър Хейг пристигна в Сайгон и веднага започна поредица от разговори с Нгуен Ван Тхю. Това е второто посещение на генерал Хейг в Сайгон от 1 октомври насам.

ЛОНДОН. Англиятският парламент гласува с голямо мнозинство да бъдат повишени минималните заплати срещу Рок на Родезия за още една година.

ПХЕНЯН. Радио Пхенян предаде, че на 12 декември в Кореяската народнодемократична република ще бъдат произведени общи избори за Върховен народен събрание.

НЮ ЙОРК. Държавният секретар на Съединените щати Роджърс напомни на всички американи посланията в чужбина, че съгласно установения ред трябва да поддържат оставката си на новизбрания президент.

Начело е Бонбонена фабрика

В социалистическото съвремение в Захарния комбинат — Горна Ореховица налице е Бонбонена фабрика. Пред Деня на работниците от хранително-вкусовата промишленост надпреварата тук се чувства по всички работни места. Особено голямо е напрежението в участъка за халва, където се изпълнява отговорна задача — поръчка от сто тона халва за износ.

Очакванията са Бонбонена фабрика да произведе годишния нареден план с повече от 260 тона захарни изделия.

Офелия ПИПЕВА

ЧЕСТИТ ПРАЗНИК!

С решение на Министерския съвет вторият неделен ден на ноември всяка година да се чувства като Ден на работниците от хранително-вкусовата промишленост, се слага началото на една хубава традиция. На този ден ще се прави равносметка на успехите и постиженията в отрасъла, ще се отдава заслужено място на труженниците, а и те ще изкажат дълбока та си благодарност и признателност към Партията и народното правителство за положените грижи към тях, за достойната оценка на техния труд.

Първото тържествено честване на Деня на работниците от хранително-вкусовата промишленост ще стане на 12 ноември т. г. В нашия окръг ще празнуват близо единадесет хиляди души. Работниците и служителите от хранително-вкусовата промишленост не могат да не бъдат горди, че плод на техния труд е 45 на сто от произведената продукция в окръга, че над 80 на сто от износа на окръга се осъществява от този отрасъл. Продукцията на нашите предприятия намира добър прием в повече от двадесет страни в света, с които се поддържат активни търговски връзки.

За високите вкусови качес

ства продукцията на хранително-вкусовата промишленост на окръга е удостоявана с десетки златни и сребърни медали и други отличия.

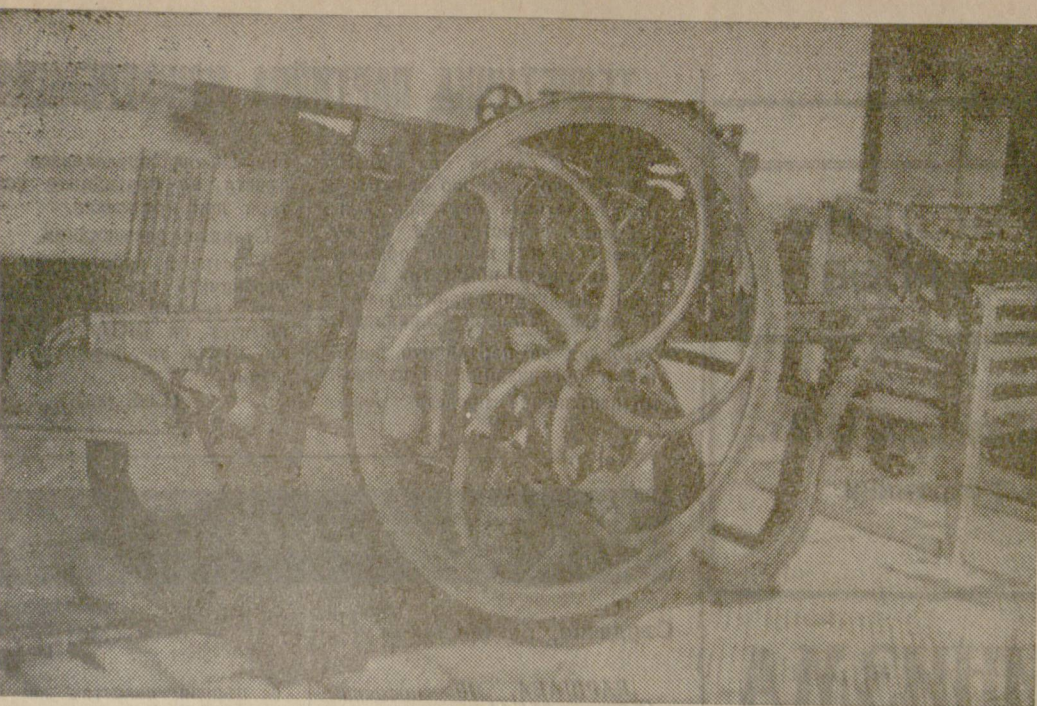
В чест на празника много хилядната армия може да бъде поздравена и за произведените успехи, постигнати в изпълнението на насрещните планове. Въпреки неблагодарните природни условия за някои селскостопански култури, благодарение на самотвержения труд на работниците и специалистите, за де селскостопанското хранително-вкусово предприятие произве доха в повече от насрещния план продукция за близо осем милиона лева.

Успехите са плод на усилията на всички производители на колективи, из средата на които израснаха стотици първенци, носители на ордени и медали и други награди, на новаторите и рационализаторите, на всички партийни, стопански, профсъюзни и комсомолски ръководители.

Честит празник, другарки и другари!

Срещни са работниците от Консервна фабрика в Ресен, които се грижат в срок и качествено да бъдат съхранени плодотите.

См.: Николай КАЧАКОВ

Вестник „Работник“ — публична изява на БСДП

Създаването и развитието на БСДП беше съпроводено с упорита идейно-теоретическа борба не само против реакционните правителствени режими у нас, но и срещу оформящото се в социалистическото движение опортюнистическо течение. Задачата на Димитър Благоев и саратниците му беше да се разгрозят антинаучните и антимарксистички схващания на опортюнистите.

От голямо значение за довеждане докрай борбата против отклоненията от марксизма в българското социалистическо движение, за насочване агитационно-пропагандистката дейност на Партията в средата на работниците изигра и политическият партийен орган вестник „Работник“.

Още на Пловдивския конгрес (1892), който реши да започне издаването на вестника, Димитър Благоев определи неговото значение, като първо средство за пропаганда на социализма, а Никола Габровски писа, че „Работник“ е най-главното оръдие за литературна агитация. Тези мисли на двамата изтъкнати редактори на вестника недвусмислено показват тяхното разбиране за печата като агитатор и пропагандатор на социалистически идеи.

Макар първоначално вестникът да не се издаваше във В. Търново, той е тясно свързан с името на древния град. Тук беше редакцията и администрацията, тук се подготвяха за печат всички материали. От 63 броя на в. „Работник“ 97 излязоха във Велико Търново.

Вестникът стана трибуна за разработване идейните, политическите и организационни основи на Партията. На неговите страници са изложени най-характерните революционни черти на нашата Партия от онова време, когато тя започваше своята решителна крачка по пътя на своето утвърждаване.

Основната му задача бе да пропагандира сред работниците програмата и тактиката на социалната демокрация, да развива класовото съзнание на пролетариата, да показва, че класовата борба е най-якото средство за подобряване на тяхното положение и за освобождаването им от експлоатацията. (в. „Работник“, бр. 1 от 1 ноември 1892 г.)

Поместените статии на Д. Благоев и Н. Габровски се отличават с принципиално и безкомпромисно отношение към всяко отстъпление от партийните принципи, от марксизма. На страниците на вестника се срещат имената на цяла плеяда партийни дейци от онова време — Гаврил Георгиев, Георги Бакалов, Еню Марковски, Стефан Димитров, Драгомир Герганов, Мария Габровска и други.

Вестник „Работник“ после доволно се бори за утвърждаването на приетата на Бузлуджанския конгрес партийна програма. Той изигра важна роля в разграничаването на научния социализъм от други те немарксистички социалистически течения — народнически, сиромасомилство, утопически социализъм, изложени на страниците на списание „Лича“ и в „Правда“, с които вестникът влезе в оспорва на идейна борба.

Вестникът страстно воюваше срещу опитите на опортюнистите да отклонят пролетариата от пътя на класовата борба. В редакцията се доказва, че истинска свобода има само при социализма, но за това е необходима съзнателна борба на работниците.

В „Работник“ са поместени много дописки за дейността на отделните социалистически дружинки, за органи-

зационната и идейно-възпитателната работа сред членовете си. Не липсват статии и по организационния строеж на Партията. Особено място в него се отделя на въпроса за партийната дисциплина. По този въпрос Д. Благоев пише: „Силата на социалдемократическата партия е в собствената ѝ организация и дисциплина.“ (Д. Благоев, съч. т. 2, с. 483).

С подчертана целенасоченост са поместени и литературни материали, а запознаването на читателите с живота и борбите на социалистическото и работническото движение в чужбина е дадено в рубриката „Социалистическото движение в странство“.

Всички поместени материали показват, че „Работник“ е вестник от нов тип, какъвто до неговото излизане не е имало в България.

По своето съдържание вестникът беше бивш орган на Българската социалдемократическа партия, който се доближаваше до формулираната от В. И. Ленин задача на партийния вестник да бъде агитатор и пропагандатор на идеите на Партията, организатор на работническото движение. И „Работник“ беше такъв. Той служеше на коренните интереси на българското работническо движение, съдействуваше за формиране на класово съзнание сред пролетарските маси, за създаване на идеологически основи на революционна социалдемократическа

партия, за съединяване на на учния социализъм с работническото движение. И в това е историческото му значение.

Ненчо БОНЕВ

В. „Работник“ като орган на Българската социалдемократическа партия, на авангарда на работническото движение у нас, на организацията на „най-съзнателните работнически сили“, там дето се отнася до задачите и принципите на Партията, както и за бъдещето на работническото движение у нас, принципиално, с други думи, е добре издържан. Като четете човек днес този вестник, прави му впечатление яснотата на възгледите, които прокарваше той, енергията и ентусиазмът, дълбокото проникване от вярата в научността на социализма и неговото неизбежно тържество, които бликат от редовете на всяка статия, на всеки позив и манифест, с които Партията се обръщаше към работниците.

Димитър БЛАГОЕВ
(Из „Приноса към историята на социализма в България“)

тата се издава по случай 80 години от излизането на брой 1 на в. „Работник“, орган на БСДП.

Неговото издаване е тясно свързано с Велико Търново, където вестникът е бил редактор и печатан.

ПЪРВАТА СОЦИАЛИСТИЧЕСКА КООПЕРАЦИЯ

Кооперативното движение в България написва своята славна 80-годишна история. То бе важен фактор в живота и борбите на трудещите се срещу капиталистическата експлоатация и гнет.

Социалистическото движение и кооперацията са законни наследници на прогресивните революционни традиции на нашия народ от епохата на националното ни възраждане. Тези традиции се развиват и обогатяват и през периода на капитализма.

Неуморим кооперативен лее ятел става Димитър Благоев, който едновременно с огромната си дейност по изграждането и укрепването на БСДП отделя голямо внимание на кооперацията като форма за икономическа борба на трудещите се. По негово инициатива във Велико Търново през 1892 г. се организира първата работническа социалистическа кооперация у нас — „Кооперативна печатница „Работник“.

Кое налага създаването на печатницата.

В изпълнение на решението на Бузлуджанския конгрес, към Общия съвет на БСДП е създаден редакционен комитет, начело с Димитър Благоев и Никола Габровски. През 1891—1892 г. редакционният комитет има задача главно да урежда и редактира книгите, издавани от името на Българската социалдемократическа библиотека. Същият комитет редактира и печата първия печатен орган на Партията в-к „Работник“ във Велико Търново. Фактически той комитет със своята дейност представя книгоиздателската централа на БСДП.

Книгите на социалдемократическата библиотека започват да се издават, когато Партията още няма собствена печатница. Първите четир книги от библиотеката са отпечатани в печатницата на П. Х. Панайотов във Велико Търново, където се намира седалището не само на Общия съвет на БСДП, но и на редакционния комитет. От кл. V на библиотеката печатането става вече в нумерската печатница „Основа“. През февруари 1892 г. Д. Благоев купува заедно с Янко Саков своя печатница. „Основен капитал“ — пише Д. Благоев, даде Вела Благоева. Смятах откриването на тази печатница за наложително...“

Фактически ръководител на печатницата е Димитър Благоев, който се премества да живее в Шумен. В писмо до Георги Бакалов той пише: „Ако имаш нещо, пиши ми заедно в Шумен“.

Но Д. Благоев е не само управител на печатницата. Наред с административната работа, кореспонденцията, експедицията, доставката на хартия, мастило и др. печатни материали, той помага на словослагателите, извършва и коректорската работа.

По решение на Втория конгрес на БСДП, състоял се в Пловдив през 1892 г., във Велико Търново започва издаването на в-к „Работник“, орган на БСДП. От бр. 1 от 1. XI. 1892 г. (стар стил), от бр. 15 от 16. II. 1893 г. е редактиран във В. Търново, а отпечатан в печатницата „Основа“ в Шумен.

В началото на 1893 г. (между 6—19. II. ст. ст.) печатницата „Основа“ се премества и монтира във Велико Търново, в къщата на Недялко Караев, срещу читалище „Надежда“ на ул. „Читалищна“. След известно време тя е преместена в близката странична „Личка „Силвестър“, в долния етаж на къщата на Стефан Парашкевов. Преместването ѝ се налага, тъй като къщата на Караев е закупена от Димитър Буров от Горна Оряховица, който ненавиждал социалистите.

След преместването ѝ от Шумен във В. Търново тя е преименувана в печатницата „Работник“, а впоследствие — в „Кооперативна печатница „Работник“.

Кооперативна печатница „Работник“ е първата производствена кооперация у нас. Идеята за нейното образуване принадлежи на Д. Благоев. В писмо до Н. Габровски от 15. XII. 1892 г. той пише: „За кооперацията те питам: да ми кажеш ти... Не може ли така да се направи, че членовете на Партията, които искат да работят в печатницата, да влезат като кооператори с условие, че всички ще се хранят заедно, както сега със Стефана (Димитров), аз и (Георги) Миндов. Една част от приходите на печатницата да отидат за живее на работниците — кооператори, а другата за изплащане... Друго условие, че когато Партията бъде в състояние и поиска да я вземе, никой да не претендира за печатницата“.

Кооперативна печатница „Работник“ не е обикновена производствена кооперация. Ръководени от социалистическия идеал, кооператорите я превръщат в своего рода комуна. И голяма част от социалистическите дейци по това време я наричат комуна.

Членовете на Великотърновска

ката комуна през 1892—1894 г. живеят в къщата на Гарфули (Галия) и Лука Вълчеви на ул. „Кефалов“ 1. Помещението се състои от две стаи и кухня. Станите им служат едновременно за канцелария, спалня, експедиция, коригиране и пр. И досега къщата е запазена. Паметна та плоча, поставена на нея, ни напомня за ония тежки години.

Членове на комуната са Д. Благоев, Н. Хр. Габровски, Гаврил Георгиев, Стефан Димитров, Д. Димитров, Г. Миндов, Янко Енчев, Михаил Бойчинов, М. Иванов, И. Чуков, К. Юрданов, Д. Сумлуков и баба Димитра — майката на машиниста на печатницата Д. Димитров, който им приготвя храната.

За живота на комуната Д. Благоев пише: „При липсата на средства за издържане на такива големи за тогава предприятия, всички членове на Общия съвет бяха всички; и управители на печатницата, и словослагатели, и въртачи на машината, и редактори, и писатели, и преводачи, и агитатори... При това с изключително един-двама души от Общия съвет, всички се хранеха заедно за икономия. И аз бях член на това комунално домакинство“.

Стамболовото правителство предприема терористичен поход срещу редакторите на вестника. Неведнаж те са арестувани, интернирани, хвърляни зад стените на Търновския затвор, заради критиката на режима.

След обединението на изрестисти и съюзисти в БРСДП на 10. II. 1894 г. в-к „Работник“ става ръководител на обществено-политическия орган на Партията. Това налага редакцията и печатницата на вестника да бъдат преместени от Велико Търново в София. От бр. 34 (29. VII. 1894 г.) до последния брой 41 (6. IX. 1894 г.) вестникът се отпечатва в печатницата „Труд“ — София, преименувана в „Кооперативна“.

С преместване на печатницата в София кооперацията фактически се разпада, тъй като тя натрупва много дългове и почти никой от бившите ѝ кооператори, с изключение на Д. Благоев, не се интересуват от нейната съдба. След като апелите към кооператорите не помагат, Д. Благоев решава да я продаде. С получената сума за плаща част от задълженията, а останалите изплаща годишнини.

Във Велико Търново по неперите на социализма начело с Д. Благоев поставят началото на социалистическото книгоиздаване. Вестник „Работник“ се оформя като първи марксистки вестник, около който се сплотяват първите кадри на Партията. Създава се основно ядро от съзнателни, предани и ентусиазирани социалистически, които запалват съществуването на Партията и осигуряват бъдещото ѝ развитие като революционно-политическа организация и преден отряд на пролетариата.

Маргарита ПЕТРОВА
Окръжен исторически музей — Велико Търново

АВТОРСКИ СЪСТАВ НА ВЕСТНИК „РАБОТНИК“	
1. Димитър Благоев	12. Васил Сребров
2. Никола Хр. Габровски	13. Еню Марковски
3. Гаврил Георгиев	14. Станислав Дочков
4. Стефан Дочков	15. Доско Неганов
5. Георги Бакалов	16. Др. Иван Дайков
6. Михаил К. Вълчинов	17. Еню Лунгов
7. Михаил М. Сърин	18. Огюстен Димитров
8. Др. Драгомир Герганов	19. Личко Г. Динев
9. Мария Н. Габровска	20. Христо Н. Стефанов
10. Тодор Ц. Пончев	21. Анна М. Габровска
11. Николай Солнчев	22. Иван Банков

РАЗМИСЛИ КРАЙ ПЕЧАТАРСКОТО КОЛЕЛО

За тези, които в края на миналия век застанаха срещу вихрите — Старият партийен член Петър Георгиев: „Никола Габровски бе изключително енергичен човек...“

Музейният кът „Работник“ не разполага с богата експозиция. Ала той е скъп за всеки родолюбец. Тук преди 80 години загърмяват колелата на печатарската машина, за да възвестят на народа, че в древния град живее ръководството на една партия, решила да осъществи социална революция. Освобождението на работниците е дело на самите работници — пише в уводната статия на първия брой на в. „Работник“ Димитър Благоев и зове работническата класа да осъзнае великата си задача като класа.

Край табелата с ликовите на първите редактори и сътрудници на вестника са застанали чинно пионери от училище „Хр. Ботев“. Те слушат уредничката на Окръжния исторически музей Маргарита Петрова. Много време им е трябвало да преодолеят първите. Ала не поколебимата вяра в святото дело им е вдъхвала сили. Разказът е увлекателен. Като че ли хей сега ще влезе Благоев, ще вземе коректурите на първа страница и заедно с Габровски дълго ще шарят със съсредоточен поглед върху уводната статия.

Те четат на ум, а в главите им бошуват огнените слова, страшни като самата истина: „... Бремената се менят. Монархистическите начала са отхвърлени от науката и живота.“ Историята на човечеството е история на постоянна борба за освобождаването на потиснатите от властта на природата и на обществото — от тиранията на поповите, царе, князете и господарите, с една реч — от всички видове робство“.

Сега погледът на Габровски ще се върне към заглавието. Пенето ще се вбие в гъстите вежди. С разко движение на молива към „Род“ ще прибави „ло“. Сега заглавието ще се чете „Родило ни се царче“. Топлите очи на Благоев ще издават одобрение. Стилната поправка ще му харесва. Така по-добре се изразява отношението на вестника към събитията, жуждо на народа и скъпо само за шепата крепители на короната.

Удивителният разказ за тези, които в края на миналия век застанаха срещу вихрите продължава стария партиен

деятел Петър Георгиев. Той говори за редактора на вестника Никола Габровски, който познава от 1914 година. „Тогаваш бях ученик в гимназията, в същата сграда, в която учите вие сега — започва той. По-късно, когато аяхох в редовете на Партията, в продължение на осем години имях възможност обидно да се познавам и работя с този виден комунистически деец, известен в цялата страна. Габровски владее отлично няколко езика и това му е позволявало не само успешно да редактира вестника, но и да представя нашата Партия на конгреси в чужбина. И в последните дни на неговия живот съм го запомнил като най-ключовително енергичен човек, винаги зает, забързан... Той, редакторът, умира в вестник в ръка, прострелян от куршума на наеман убиец.“

Габровски беше и безмълвен оратор. Неговите пламени речи се посрещали с изключителен интерес във всички села на Великотърновския край... Щастие е за нас, че Велико Търново даде такава крупна личност на прогресивния свят, какъвто бе Никола Габровски...“

Разказва старият партийен деятел за един от редакторите, а човек си мисли за всички тези хора, които имаха дързостта да застанат срещу монарха и неговата държава и чрез вестника упорито и търпеливо започнаха изграждането на една партия, в която се възпитават и калеха поколения борци.

Навтън почна да притъпява. Скоро в прозрачния, в ди на Янтра ще се изочава градът с безбройните си светлини. На вратата на музея къл обаче чакат ученици от Първо основно училище в с. Белослав, Варненски окръг. Нищо, че работният ден е превършил Петрова отново в започне своята приказка-легенда за онези дни, когато се раждаше едно велико начало. Нищо, че денят са поуморени. Нали искат да знаят как са се борили за светлия идеал нашите предци. Така ще обичат още по-всеотдайно тяхното дело.

Илия МАНЕВ

Щурмуват световните показатели

Колективът на клон за зърнени храни „Трифон Саралиев“ във Велико Търново е изведен в цялата страна със своите висококачествени брашна, пшенично нишесте, детски и диетични храни. В дни пред празника на работниците от хранителната промишленост тук са постигнати нови забележителни трудови успехи. В резултат на трудовата надпревара за изпълнение на показателите, предвидени по плана за шестата петилетка, десетмесечният насрещен план бе изпълнен с 343 000 лева.

Повикът на пернишките орденосци за достигане и надминаване на световните технико-икономически показатели намери широк отклик и сред инженерно-техническия персонал на клон, който е осъществил редица новостии в производствената практика. Дело на колектива са направени две комплексни механизации за приемане на зърното направо от комбайните. Построена е активна аэрираща, комбинирана с механизирано изпразване на зърното от складовите. Пусната е в действие високопроизводителна съветска центрофуга в цеха за пшенично нишесте, която напълно заменя досегашните 5 нископроизводителни центрофуги. Към заводите в строителството и монтажа на новия цех за детски и диетични храни.

Сериозен успех представлява относителното натоварване на 1 см валова дължина за 24 часа. При средно натоварване на 1 см валова дължина с 85 кг за деценощице, какво то е световното и средното за страната постижение тук е постигнато 106,3 кг натоварване за 24 часа, с което световното равнище е надвишено с 25 на сто. При средно натоварване 800 кг на един квадратен метър отсена площ за 24 часа, тук е постигнато 1,260 кг или с 57 на

сто над световното равнище. Значителни са постиженията и по отношение на качеството на произвежданите тук различни видове брашна. На правените ведомствени оценки показват, че брашната са получили качествена оценка „А“, което означава, че са надминали световните показатели и оценка „Б“ — на световно равнище. Тези успехи дават основание колективът да кандидатства за получаване на държавна оценка „К“ и „1“. При среден рандеман за страната 78 на сто чисто брашно тук е постигнат рандеман 80,82 на сто, което представлява значителен успех за оползотворяване на суровината. В резултат на механизирани на редица процеси производствеността на труда за едно лице от производствения персонал е нараснала от 390 на 402 тона годишно.

Важен стимул в работата на производствения персонал са подобренията в трудови и битови условия. Сега към клон работи добре обзаведен стол, в който работниците получават едина и питателна храна. Към отделните цехове са уредени съблекални и бани. Построена е физкультурна площадка и клуб за активно спортуване. Построена е нова почивна станция край град Балчик, в която могат да почиват по 25 работници на смяна. Не случайно клонът на зърнени храни „Трифон Саралиев“ във Велико Търново е обявен за еталон по отношение на промишлената естетика и промишлената санитария в системата на мелничната промишленост към ДО „Зърнени храни“.

Своя първи празник на хранителната промишленост колективът ще посрещне с нови, още по-въдхновени трудови дела.

Денчо КУЦАРОВ

Първата кампания

За сегашната шестдесета кампания на Захарната фабрика — Горна Оряховица знае много, в това число и за автоматизиран труд, за чистите и просторни помещения, за рационализациите. Но за първата кампания през 1913 година?

Мониторите и работниците след жестока експлоатация от страна на собствениците, непрекъснати работата сред най-суровите дни на страшната зима, поставили вече последните най-необходими съоръжения и машини в новопостроената Захарна фабрика. Технически поставяли грамотността, когато неочаквано ползвал лек вятър. И в същия миг земята се разтърсила. Източната стена на фабриката се отделила от цялостната постройка и бавно започнала да се сляпа. Нов турс. Трети. Всичко се струпило и потънало в развалини. Отсякъл долитали викове за помощ. Обгърнати в облак прах тичали хора, носели ранени и убити другари, търсели сигурно място. Това станало на 1 юли. Цяла седмица никой не идвал на работа. А от небето непрекъснато се сипели обилни дъждове.

После отново на основата на жестока експлоатация започнало възстановяването. И на първи септември 1913 г. се открива първата кампания на Захарна фабрика. Отначало работата била съпровожда

на само с трудности. Дифузията не работела добре. Край помпите нередко се газело до колени в сироп. Условието за работа били свързани с безброй опасности. В сушилният при трудова злополука починал един работник, друг се простудил по време на работа и също починал. Работело се на две смени от 12 часа и в неделя. При това крайно примитивно. Например в пещта, в котелната възглицата се докарвали на ръце с колички. Да се издържи на топлината било изключително трудно. Жестоко се експлоатирал трудът на 500 работници, на които било плащано наполовина на мижте. Такова било начало, което дало работници, които по-сетне поведоха борба за по-честив живот, живот, който живеем сега.

Борис ЦВЕТАНОВ

НА ПРОМИШЛЕНА ОСНОВА

В изпълнение на перспективния план за развитие АПК „Луна“ изгражда в ДЗС — Сувата модерен животновъден комплекс за механизано отглеждане на 5000 телета.

Сега се извършват последните довършителни работи във фуражния цех. Окончателно комплексът ще бъде завършен в първите месеци на новата година. Животновъдите, се подготвят за работа при новите производствени условия.

Николай МИЛЧЕВ

ЗИМНИНА ЗА НАСЕЛЕНИЕТО

Колективът на представителството на „Булгарплод“ в Елена и през тази година вложил много сили за оползотвяване на плодотворна и зеленчуковата реколта и осигуряване на зимнина за население то от района. От малини е приготвен 66 т пулп, от капини — 65 тона. При план 220 т бяха изкупени 742 т ябълки.

Основна грижа на търгов

ските работници сега е да осигурят колкото се може повече зимнина на населението. При план 50 т вече е подготвено 68 т късно зеле. Приготвени са туршии от бамя, моркови, карфиол и др.

В усиленна подготовка за зимнина е и колективът на ГПК „Наркооп“. Досега са осигурени 20 т картофи, 30 т ябълки, 25 т лук.

Кирчо ВАСИЛЕВ

С ВНИМАНИЕ И ОТЗИВЧИВОСТ

Бързо и културно е обслужването в магазин № 89 на СД „Търговия“ — Горна Оряховица. Отговорничката Стефка Станчева е особено сърдечна. Ненапразно тя неколккратно е награждавана с грамота и значка „За висока култура на обслужване“.

Другата продавачка Стефка Банкова има над дваде сет години стаж в търговската сфера. Тя печели симпатии на купувачите не само със сърдечната си усмивка, но и с бързото обслужване. И тя е достоен носител на грамота и значка „За висока култура на обслужване“.

Носител на значката „Отличник на МВТ“ е третият член на малкия колектив Гордан Станчев, също с над двадесет години стаж на търговски работник.

Осъществил десетмесечния план за стокооборот с дваде сет дни предсрочно, стремително на колектива е да посрещне Деня на търговския работник с изпълнен годишен план.

Стефка ГРАДИНАРОВА

В следващия брой

Новест от Юлиан СЕМЬНОВ

... ГФР. Един от най-крупните финансиста по времето на Хитлер — Фридрих Дорнброк, за когото се знае, че притежава 7 милиарда марки, а за лични нужди харчи на ден само по 13 и носи костюм от магазина за конфекция, а на обувките си поставя по 3 чифта подметки, докато ги износи напълно, е твърдо решен да създаде за бундесфедра „Н — бомба“. Разбира се, нито французите ще му дадат полигони за изпитание в Сахара, нито англичаните — в Тихия океан, нито американците... Ето защо погледът на Дорнброк е отправен към председателя Мао!

Ще бъде ли дадено страшното оръжие в ръцете на хора, които болни от своите амбиции, могат всеки миг да натиснат бутончето?... Какво мисли по този въпрос Наблюдателният съвет на конференция на Дорнброк — баща!... Защо убиват българския интелектуалец, аспирант в Москва при професор Максим Максимович, Павел Кочев! Защо загива Дорнброк — син!

В повестта „Бомба за господина председателя“ читателите отново ще се срещнат с талантливия съветски разузнавач Максим Максимович Исаев — фон Щирлиц, работил по времето на Хитлер в бюрократия на нацистите, в СД. Драги читатели, очаквайте от следващия брой новата повест на съветския писател Юлиан Семьонов.

Преводът е на Стефан ЧОТОВИЧ

НЕОБХОДИМИ СА СРОЧНИ МЕРКИ

Лошо съхранение на суровините и спомагателните материали в МЗ „Първи май“ ● Небрежно извършени манипулации

През последните месеци призивът за най-пълно използване на вторичните материали на суровините и съхраняването им намира все по-голям отклик. Но една проверка в МЗ „Първи май“ — Полски Тръмбеш, показва, че спомагателните материали не се съхраняват добре. В закрития склад се намират свръзочни материали, лагери, електромери, ремъци, вериги и други. Складът е с разбит покрив и тече при валежи. Състоянието на материалите е лошо: пощипкованите са поставени в сандъчета, не са етикетирани, ремъците са на трупани на куп, съединителните звена за вериги са струпани и някои от тях са корозирани, част от веригите са разпаковани и размотани, което създава условия за деформация и корозия. Неправилно се съхраняват киселини, химикали, оловен минерал, в склада не е определена падка за амбалажа.

В механичния цех има прокат на стелаж, който не е прибран в склад, поради което до него имат достъп работниците. Това създава предпоставка за изпозването му не по предназначение и за злоупотреби. Неправилно се съхранява еталонът на калпака за редуктор на ГДР, което може да го направи негоден за предназначението му. В склада за предназначението му. В склада за готова продукция се намират дебели с отклонение от докментацията, т. е. с газова и дъсчени шунали. Използват се ножовки за разкрояване на заготовки, които не са добре изведени. При производството на инсталации за събиране на мляна са допуснати некачествени заварки. В района на завода има заготовки силно корозирани, негрундиран и незащитени от корозия, на открито се съхраняват електроинструменти, а също така стъклена пата и клиновидни ремици, монтирани на редуктор.

Легирният цех не разполага със складово стопанство за основните и спомагателни материали, необходими за производството на чугуена отливка и съхраняването на материалите. Формовъчните пясъци са на открити площадки в района на цеха, подложени на атмосферни влияния, като в същото време цехът не разполага със съоръжения за подсушаване.

Легирният цех е също на открито, намекнат от дъжда, което създава условия за разваляне, като в това състояние не може да осигури изискваната температура на течния метал за заливане на формите. Наличието на количество фероманган и неправилно изпичан на открито в двора.

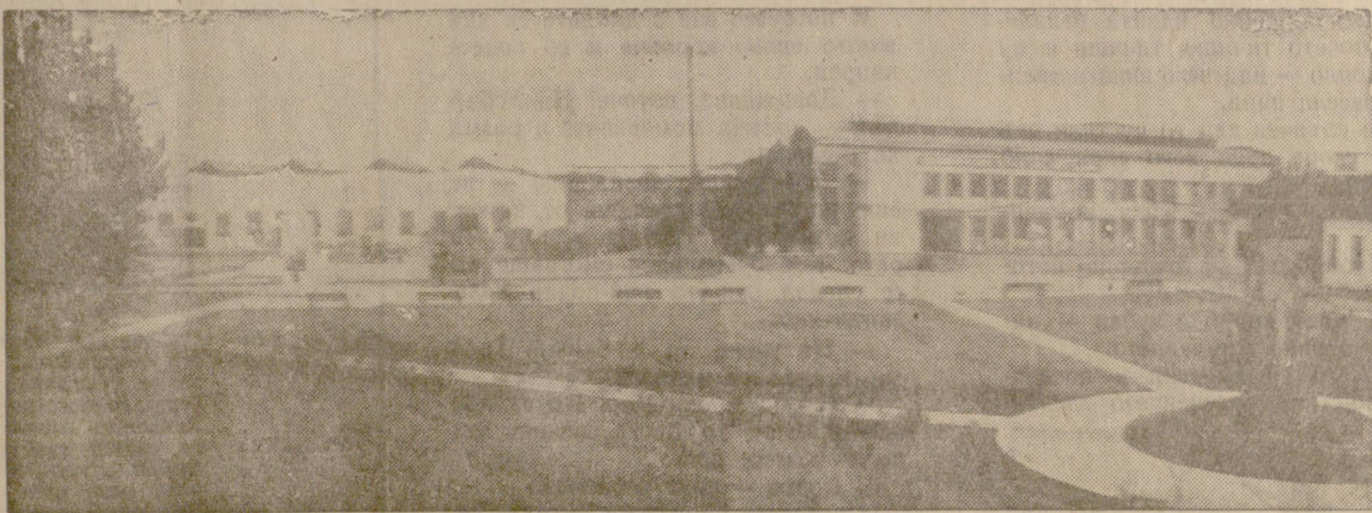
За отстраняване на тези пропуски е необходимо да се извърши инвентаризация на инструменталното складово стопанство и да се бракуват всички негодни инструменти. Съхраняването на материали те в закритите складове да се извършва съгласно изискванията, да се маркират всички метали в склада за основни метали и да се извърши инвентаризация на материалите в завода, използвани за разкрояване. Всички полуфабрикати и заготовки, негрундиран и незащитени от корозия, да се пазят на закрито. В противен случай последствията от небрежното съхраняване на материалите ще бъдат големи.

Николай ПУШКАРОВ
инспектор към ККСМ при МС

МАШИНОСТРОИТЕЛЕН ЗАВОД — ПАВЛИКЕНИ

През месец ноември 1972 г.
ще чествува 50 години от своето основаване

От малка частна работилница, създадена преди 50 години за ремонт на селскостопански инвентар, фабрика „Вагрянка“ при новите социалистически условия в гр. Павликени прерасна в голям машиностроителен завод, който от тая година е единственият производител на бетонобъркачки в страната.

Произвежда строителни машини за вътрешния пазар и за износ:

- бетонобъркачки на гравитационен принцип с производителност 120/80, 250/165, 500/300 и 750/500 лит. а в час.
- противотокова бетонобъркачка с производителност 1000/660 литра в час.
- авто и жп циментовози
- силоси за цимент
- керамични машини — многокофачни багери и нестандартни оборудвания за керамични заводи
- машини за вътрешнозаводски и складов транспорт
- транспалетни колички с товароподемност 1000 кг, високоповдигаеми виклови колички с кабелно захранване, всички видове вагонетки за мините и рудодобива.

Машините с марката на завода радостно се посрещат в редица страни: СССР, ГДР, Албания, Алжир, Куба, Чили, Ирак и др.

ТЕЛЕФОНИ: директор — 148, зам.-директор ПВ — 308, зам.-директор ИВ — 67, заводска централа — 124, телекс — 66-587.

